

Tlačové vyhlásenie Európskeho centra pre práva Rómov a Poradne pre občianske a ľudské práva k zastaveniu trestného stíhania v prípade policajnej razie v Moldave nad Bodvou

Košice, Budapešť, 1.12.2015. Mimovládne organizácie Európske centrum pre práva Rómov (ERRC) a Poradňa pre občianske a ľudské práva (Poradňa) dlhodobou sprostredkovávajú bezplatné právne zastupovanie možným poškodeným osobám v medializovanom prípade policajnej razie v Moldave nad Bodvou z júna 2013. Obe organizácie považujú zastavenie trestného stíhania zo strany Sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR za nezákonné. Vedené vyšetrovanie bolo podľa nich neúčinné a v hrubom rozpore s medzinárodným právom.

Inšpekcia MV SR zastavila trestné stíhanie vo vybraných častiach, a to vrátane namietaného násillia, ktorému mali čeliť viaceré osoby na policajnej stanici, kam boli predvedené po razii.

ERRC v spolupráci s advokátom JUDr. Stanislavom Jakubčíkom sprostredkováva bezplatné právne zastupovanie približne 30 osobám z Moldavy nad Bodvou, ktorým zasahujúci príslušníci policajného zboru zasiahli do základných ľudských práv a slobôd a spôsobili škodu na zdraví a majetku. Právny zástupca vyjadril nespokojnosť s priebehom vyšetrovania už v septembri 2014, kedy boli podané sťažnosti proti nariadenému skúmaniu duševného stavu svedkov-poškodených znalcom a zároveň proti prietahom v konaní.

„Je až neuveriteľné, že niektoré body uznesenia konštatujú, že skutok sa vlastne nestal, a to napriek tomu, že bolo k dispozícii množstvo dôkazov potvrdzujúcich opak. Podľa nášho názoru tu išlo o exemplárny a očividný príklad obťažovania zo strany orgánov štátu s diskriminačným kontextom, ktorý bol kritizovaný mnohými medzinárodnými orgánmi. Takýto výsledok vyšetrovania je nepriaznivou správou pre samotných Rómov, keďže v zmysle správy vydanej Verejnou ochrankyňou práv sa podobné zásahy dejú omnoho častejšie v krajoch a okresoch s väčšou rómskou populáciou,“ povedal András Ujlaky, výkonný riaditeľ ERRC.

Poradňa sprostredkováva bezplatné právne zastupovanie dvom osobám, ktoré podľa ich výpovedí čelili hrubému násilliu zo strany príslušníkov polície počas razie priamo v osade v Moldave nad Bodvou, ako aj na miestnej policajnej stanici, kam boli po razii predvedení a zadržávaní. Obidvaja poškodení utrpeli následkom konania príslušníkov polície zranenia s dĺžkou liečenia niekoľko týždňov. Advokátka spolupracujúca s Poradňou - Vanda Durbáková – podala pár týždňov po skutku dňa 17.7. 2013 v mene jednej z poškodených osôb trestné oznámenie za podozrenia zo spáchania trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa. Inšpekcia však trestné oznámenie odmietla. Následné sťažnosti na nezákonný postup inšpekcie a nezačatie trestného stíhania odmietla okresná a krajská prokuratúra. Trestné stíhanie bolo napokon začaté až v januári 2014 na pokyn generálnej prokuratúry vo vzťahu k celému prípadu a možnému porušeniu zákona.

Advokátka Vanda Durbáková v súvislosti so zastavením trestného stíhania hovorí: *„Orgány činné v trestnom konaní kľúčovým spôsobom pochybili hneď na začiatku, keď po prijatí informácií o okolnostiach celej razie priam demonštratívny spôsobom odmietli začať vyšetrovať. Trestné stíhanie bolo začaté až v januári 2014 a prvé vyšetrovacie úkony vo vzťahu k mojím klientom boli vykonané koncom februára 2014, teda prakticky trištvrte roka od samotného incidentu. Štátne orgány sú prítom podľa medzinárodného práva v prípadoch, ktoré naznačujú možné policajné násillie, povinné začať vyšetrovať bezodkladne tak, aby bolo možné zabezpečiť čo najlepšiu kvalitu dôkazov. Z tohto dôvodu považujem celé vyšetrovanie za nezákonné a proti rozhodnutiu vyšetrovateľa podám v mene mojich klientov v zákonnej lehote sťažnosť.“*

Štefan Ivanco, programový koordinátor Poradne pre občianske a ľudské práva v súvislosti o zastavením trestného stíhania dodáva: *„Postup orgánov činných trestnom konaní je v danom prípade z môjho pohľadu od začiatku ukázkovým príkladom arogancie štátnej moci a zároveň príkladom inštitucionálneho rasizmu, pretože sa domnievam, že nečinnosť orgánov činných v trestnom*

konaní bolo ovplyvnená tým, že policajná razia bola namierená voči príslušníkom/-čkam rómskej menšiny."

- Koniec -

Kontakty:

Poradňa:

Vanda Durbáková – advokátka spolupracujúca s Poradňou pre občianske a ľudské práva a právna zástupkyňa dvoch poškodených osôb:

tel. č.: 0908 695 531; e-mail: vanda.durbakova@poradna-prava.sk

Štefan Ivanco – programový koordinátor

tel. č.: 0949 338 396; e-mail: antidiskriminacia@poradna-prava.sk

ERRC:

Szelim Simandi

Simandi.szelim@xkk.hu

+36202658562

Informácie o organizáciách:

ERRC: Európske centrum pre práva Rómov je medzinárodnou mimovládnu organizáciou bojujúcou proti anti-rómskemu rasizmu a porušovaniu ľudských práv Rómov prostredníctvom strategického vedenia súdnych konaní, výskumu, advokačných aktivít a výchovy k ľudským právam. ERRC má poradný status pri Rade Európy rovnako ako pri Hospodárskej a sociálnej rade OSN.

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menšín a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny v rôznych oblastiach života na Slovensku. Venuje sa tiež ochrane reprodukčných práv a problematike policajného násillia. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie a porušovania ľudských práv menšín. Poskytuje bezplatné právne poradenstvo vo vybraných prípadoch porušenia ľudských práv sprostredkováva bezplatné právne zastupovanie v konaniach pred slovenskými súdmi a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Web: www.poradna-prava.sk

Poznámka:

Poradňa pre občianske a ľudské práva v súčasnosti zabezpečuje bezplatnú právnu pomoc v prípadoch možného policajného násillia v rámci realizácie projektu „Posilňovanie inštitucionálnej ochrany a zlepšovanie prístupu k spravodlivosti v prípadoch policajného násillia na Slovensku“. Projekt bol podporený sumou 33 588,40 EUR z Fondu pre mimovládne organizácie, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2009 – 2014. Správcom Fondu je Nadácia otvorenej spoločnosti – Open Society Foundation. Cieľom projektu „Posilňovanie inštitucionálnej ochrany a zlepšovanie prístupu k spravodlivosti v prípadoch policajného násillia na Slovensku“ je rozvoj advokačných a watch-dogových aktivít.

